

P iseloomustamiseks sobilikud sõnad on asjalik, konkreetne, tasakaalukas, materiaalne, alalhoidlik, tagasihoidlik, otsekohene, püsiv.

Talle meeldib töötada konkreetsete asjade, masinate, tööriistade, materjalide, taimede ja loomadega. Eelistab tegevusi, mis nõuavad kehaliste võimete rakendamist, füüsilist vastupidavust ning tehnilisi teadmisi. Soovib, et tema töö tulemused oleksid silmaga nähtavad ja käega katsutavad. Tunneb ennast paremini töökeskkonnas, kus lähenetakse asjadele lihtsalt ja otsekoheselt.

Tõenäoliselt on praktilisel isiksusel kõige paremini välja arenenud kehalised võimed. Ta on edukam tehnilistel aladel või spordis.

Talle ei meeldi tegevused, mis nõuavad vaba eneseväljendust, subjektiivsust, abstraktset mõtlemist ja aktiivset suhtlemist teiste inimestega. Sotsiaalseid suhteid peab vähetahtsaks ning on neis suhetes tavaliselt passiivne pool. Eelistab osavõtja või realikme rolli liidri omale.

I iseloomustamiseks sobilikud sõnad on analüütiline, ratsionaalne, teadmishimuline, kriitiline, hea üldistus- ja kujutlusvõimega, sõltumatu ja originaalse mõtlemisega. Oma loomult on introvertne, kinnine ja väheseltsiv.

Talle meeldib teoreetilist laadi ülesannete lahendamine - füüsikaliste, bioloogiliste, sotsiaalsete või kultuuriliste nähtuste uurimine, teadustöö või projekteerimine, probleemide püstitamine ja neile vastuste otsimine, andmete kogumine, nende töötlemine, tulemuste tõlgendamine ja rakendamine. Paneb ennast maksma teadmiste ja vaimsete võimete kaudu.

Eelistab töökeskkonda, kus hinnatakse eruditsiooni, teaduslikku mõtlemist, loovust, sõltumatust ning kus saab rahuldada vaimset uudishimu ja arendada oma tööstiili. Intellektuaalile sobivamad ametid nõuavad enamasti häid vaimseid võimeid ja kõrget kvalifikatsiooni ülikooli või rakendusliku kõrghariduse tasemel.

Talle ei meeldi tegevused, kus oodatakse juhtimisoskusi ja aktiivset suhtlemist teiste inimestega. Samuti ei meeldi talle üksluine füüsiline töö.

A iseloomustamiseks sobilikud sõnad on intuiitsus, hea kujutlusvõime, loomingulisus, sõltumatus, paindlikkus, ebakonventsionaalsus, heaskiitu ja tunnustust ootav, introvertsus. Tema maailmapilt on keerukas, mõtlemisviis originaalne ning tal on mitmekülgsed huvid ja rikas fantaasia. Ta ei talu jäiku ettekirjutusi ja rutiinset tegevust. On seesmiselt väga tundlik, välises käitumises võib aga ilmutada impulsiivsust ja spontaansust.

Talle meeldib töötada sõnade, muusika või teiste kunstiliste vahenditega, et luua kunstilist tulemust. Eelistab loova iseloomuga tegevusi - kujutavad kunstid, muusika, kirjanduslik looming, teater, kino, fotograafia vms. Tunneb ennast hästi loomingulises töökeskkonnas, kus toetatakse omanäolist, fantaasiaküllast ja tundlikku eneseväljendust.

Vajab tegevusvabadust ajas, ruumis, maailma tunnetamisel. Artistlikule isiksusele sobivamad elukutsed nõuavad enamasti kunstialast andekust, loovust ja loomingulist valmisolekut.

Talle ei meeldi maskuliinsed tegevused nagu sport, autoremonditööd jms. Väldib rutiinset tööd ja arvukaid suhteid teiste inimestega.

S iseloomustamiseks sobilikud sõnad on inimsõbralik, abivalmis, kannatlik, taktitundeline, mõistev, lahke, sooja südamega, suuremeelne, koostöövalmis, vastutustundlik, ekstravertne, domineeriv. Probleeme lahendades toetub ta rohkem emotsioonidele ja tundmustele kui loogikale. On ise teadlik vajadusest südamlike suhete järele, kuid sageli ei teadvusta endale, et vajab imetlust, võimu, endast sõltuvaid.

Talle meeldivad tegevused, mis on seotud inimsuhetega. Eneseteostuse leiab kaasinimeste õpetamises, kasvatamises, ravimises, abistamises või nõustamises. Oskab ja tahab suhelda, peab lugu teiste inimeste seltskonnast, ei armasta üksi tegutseda. Oma suhtlemiskogemusi ja -oskusi kasutab sageli teiste käitumise muutmiseks. On kohanemisvõimeline, heade juhiomadustega. Tema kõne on voolav ja mõjub veenvalt, vahel võib olla hea ilukõneleja. Esineb meeleldi avalikkuse ees ning talle meeldib kirjutada. Tal võib olla loomingulisi harrastusi.

Tunneb ennast hästi töökeskkonnas, kus julgustatakse koostööd, paindlikkust, mõistmist ja sõbralikkust ning väärtustatakse teiste inimeste aitamist. Paljud sotsiaalsele isiksusetüübile sobivamad töökohad on koondunud teatud asutustesse nagu näiteks koolid, lasteaiad, haiglad, hoolekandenasutused jm.

Talle ei meeldi tegevused, mis nõuavad kehalisi võimeid ja vilumusi, tegelemist masinatega.

E iseloomustamiseks sobilikud sõnad on enesekindel, suhtlemisjulge, ennast maksmapanev, edasipüüdlik, ekstravertne, veenev ja kõrge tunnustusvajadusega. Oskab sõna seada, talle meeldib esineda ja olla tähelepanu keskpunktis. Hindab meeskonnatööd ja oskab hästi teisi inimesi motiveerida. Tema suhtlemisoskused on head, kuid puudu võib jääda võimest lähedaste emotsionaalsete suhete loomiseks. Stressist püüab vabaneda üliaktiivsusega.

Talle meeldib töötada koos teiste inimestega tegeldes müümise, juhtimise, organiseerimise, veenmisega. Eelistab jõulisi, juhtivaid rolle, kus saab rahuldada oma vajadust olla dominantne ja tunnustatud. Probleemide lahendamisel, juhtimisel ja korraldamisel ilmutab praktilist taipu ja veenmisoskust. Meeldib aktiivne, liikuva iseloomuga tegevus. Tunneb ennast hästi töökeskkonnas, kus julgustatakse võistluslikkust, energilisust, riskijulgust, juhtimis- ja kõneoskust. Ettevõtlikud isiksusetüübid leiavad rakenduse mitmesugustel juhtivatel ametikohtadel ja arenguprojektide elluviimisel nii riiklikes institutsioonides kui erasektoris.

Talle ei meeldi suurt keskendumisvõimet ja püsivust nõudvad tegevused. Häirivalt mõjuvad igasugused kitsendused, igavaks hindab käelisi ja mittesotsiaalseid akadeemilisi tegevusi.

K iseloomustamiseks sobilikud sõnad on konservatiivne, korralik, täpne, puhas, metoodiline, korda ja süsteemi armastav, soovib jätta endast head muljet. Läheneb probleemidele tavapäraselt ja praktiliselt, järgib väljakujunenud norme ja ettekirjutusi, on ettevaatlik uuenduste suhtes.

Talle meeldib töötada andmetega, kirjutada aruandeid ja ärikirju, hoida ja korrastada dokumente. Tema tegevuse eesmärgid ja taotlused on seotud ühiskonna tavadega. Eelistab selgelt reeglistatud elukutseid ja passiivse iseloomuga tegevusi, kus on selge, mida teha ja kuidas teha. Meeldib täita ülesandeid, mis nõuavad konkreetset sõnalise ja matemaatilise info töötlemist.

Tunneb ennast paremini töökeskkonnas, kus peetakse oluliseks distsipliinitunnet, visadust, organiseerimis- ja kantseleitööoskusi. Konventsionaalsed isiksusetüübid leiavad rakendust erinevates firmades ja asutustes infotehnoloogiliste lahenduste juurutamisel, riigi- ja omavalitsuse asutustes.

Talle ei meeldi spontaansust, originaalsust, loovust, juhtimis- ja sõnaosavust nõudvad tegevused. Vältib tegelemist enda ja teiste inimeste tunnetega.